

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Sukces wielkopolskiej wystawy "Enigma. Odszyfrować zwycięstwo" w brytyjskim ośrodku dekryptażu

Z inicjatywy Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka – ciesząca się ogromnym zainteresowaniem za granicą - wystawa „Enigma. Decipher Victory” („Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”) – stała się głównym wydarzeniem Dnia Polskiego organizowanego 15 lipca tego roku przez Muzeum Bletchley Park w Wielkiej Brytanii. W imieniu władz województwa uroczyste otworzył ją Wojciech Jankowiak, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego, który w przemówieniu inauguracyjnym podkreślił potrzebę dialogu i współpracy polsko-brytyjskiej oraz znaczenie działań Samorządu Województwa dla upamiętniania ważnych kart historii Polski i Europy. - Winni jesteśmy naszym przodkom przywrócić prawdę historyczną. Prawda i przybliżanie historii jest tym, co pozwala nam na budowanie naszej tożsamości europejskiej - powiedział.

Tegoroczne uroczystości w Bletchley Park dedykowane były 80. rocznicy złamania kodów Enigmy. Również 80 lat temu polscy kryptolodzy - Marian Rejewski, Jerzy Różycki i Henryk Zygalski - pod dowództwem ówczesnego kapitana Maksymiliana Ciężkiego złamali kody niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma. Tajemnica sukcesu Polaków nie była znana do lat 70 - tych dwudziestego wieku. Jak udowodnił w Bletchley Park dr Marek Grajek podczas swojego wykładu pt.: „Strażnicy kłamstw”, prawda o udziale poznańskich matematyków nadal nie jest znana w powszechnej świadomości lub celowo umniejszana nawet przez niektórych bardzo uznanych współczesnych światowych historyków.

Tym bardziej – słowa władz ośrodka Bletchley Park po otwarciu wielkopolskiej wystawy „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”, stały się dla jej wielkopolskich organizatorów największą nagrodą. - Chcielibyśmy współpracować z Wami nad przystosowaniem muzeum w Bletchley Park do prawdy historycznej. Teraz widzimy, jak wielu rzeczy nie wiedzieliśmy - mówił. Dyrektor Ośrodka zapowiedział, że chętnie przyjmie zaproszenie do Poznania i Wielkopolski, by kontynuować rozmowy nad współpracą merytoryczną w zakresie funkcjonowania wielkopolskich muzeów i rozpoznania możliwości podjęcia ewentualnej współpracy na stałe.

Położony 90 kilometrów na północ od Londynu, ośrodek Bletchley Park, podczas II wojny światowej pełnił rolę brytyjskiego supertajnego ośrodka dekryptażu, w którym odczytywano zaszyfrowane przez Niemców depesze. Pod koniec wojny pracowało tutaj około 10.000 osób. Jednakże pierwszy raz niemieckie szyfry wojskowe, kodowane słynną maszyną Enigma, zostały złamane w Polsce. Jeszcze w latach dwudziestych minionego wieku na Uniwersytecie Poznańskim profesor Zdzisław Krygowski we współpracy ze Sztabem Głównym Wojska Polskiego przygotował i przeprowadził kurs kryptologii. Wzięli w nim udział najzdolniejsi matematycy rekrutujący się z poznańskiej uczelni. Byli wśród nich Marian Rejewski, Jerzy Różycki i Henryk Zygalski, którzy weszli w skład stworzonej w 1930 roku poznańskiej filii Biura Szyfrów Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. Dzięki tej instytucji już w roku 1932 Marian Rejewski, przy współpracy ze swoimi wybitnymi kolegami, złamał pierwszą depeszę zaszyfrowaną przez Niemców Enigmą. Na krótko przed wybuchem II wojny światowej strona polska zdecydowała się podzielić swoją wiedzę z sojusznicą Francją i Wielką Brytanią. Dzięki temu alianci mogli podczas wojny udoskonalać metody łamania szyfrów, a w konsekwencji rozpracowywać tajne plany wroga. Zdaniem historyków złamanie niemieckich szyfrów i przekazanie aliantom kompletnej wiedzy na temat technik dekryptażu było największym wkładem Polski w zwycięstwo aliantów nad nazistowskimi Niemcami podczas II Wojny Światowej.

Wielkopolska wystawa „Enigma. Decipher victory” („ENIGMA. Odszyfrować zwycięstwo”) to próba oddania swoistego hołdu pamięci trójce polskich kryptologów, ich nauczycieli i współpracowników, których wiedza i matematyczny geniusz pozwoliły złamać jedną z najmocniej strzeżonych tajemnic III Rzeszy. Premiera wystawy „Enigma. Decipher Victory” odbyła się w 2010r. w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Wystawa odwiedziła także muzea w Belgii, Holandii, Włoszech i Francji. Była ważnym

elementem otwarcia Polskiej Prezydencji w jednostce badawczej Komisji Europejskiej. W listopadzie 2011 roku, w ramach projektu „Enigma. Odszyfruj Zwycięstwo”, podczas ekspozycji na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Marszałek Marek Woźniak podkreśla, że ten cykl wystaw ma pokazać Europejczykom nieznaną wcześniej historię polskich kryptologów i tajemnicę Enigmy, która w Polsce pierwszy raz została rozszyfrowana.

Inauguracja wystawy w Bletchley Park wpisała się w program Dni Polskich, jakie od kilkunastu lat odbywają się w połowie lipca na terenie tego słynnego dziś muzeum. Muzeum odwiedza dziennie około 1000 zwiedzających. Podczas tegorocznych obchodów frekwencja także dopisała! Goście Dnia Polskiego mogli zapoznać się z polską historią, kulturą i sztuką, wysłuchać wykładów nt. polskiego wkładu w złamanie kodów Enigmy, autorstwa dra Marka Grajka pt. „Strażnicy kłamstw” (autora książki „Enigma. Blizej prawdy”) oraz brytyjskiego historyka Pana Franka Cartera pt.: „Pierwsze złamanie Enigmy, polski wkład”, a także zapoznać się z działaniem Enigmy oraz złożonej maszyny deszyfrującej tzw. "Bomby". Dodatkowym akcentem w ramach wspólnych wielkopolsko-brytyjskich inicjatyw przewidzianych podczas tegorocznego Dnia Polskiego w Bletchley Park, był pokaz nawiązywania łączności pomiędzy klubami krótkofalowców z Polski i Wielkiej Brytanii.

Pliki do pobrania:

- [dsc0305.jpg - 65787 Mb](#)
- [dsc0268.jpg - 78796 Mb](#)
- [dsc0264.jpg - 112714 Mb](#)
- [dsc0220.jpg - 57650 Mb](#)
- [dsc0204.jpg - 86987 Mb](#)
- [dsc0083.jpg - 71117 Mb](#)

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie